

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ion Arhiliuc,

Judecători - Elena Covalenco, Tatiana Răducanu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2013 de inculpatul

Cearîcov Iuri Iuri, născut la 11 februarie 1982, originar și domiciliat în or.Bălți, str.Lesecico 26, ap.17.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 20.06.2011 pînă la 20.03.2012,

instanța de apel de la 24.01.2013 pînă la 20.03.2013,

instanța de recurs de la 02.07.2013 pînă la 18.09.2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 20 martie 2012, a fost încetat procesul penal în privința lui Cearîcov Iuri, învinuit de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.e), f) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu conține elementele infracțiunii, ci constituie o contravenție administrativă, prevăzută de art.78 alin.(1) Cod contravențional, cu încetarea procedurii contravenționale, în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut de art.30 Cod contravențional.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Cearîcov Iuri, la 16 mai 2011, aproximativ la ora 23.00, aflîndu-se în curtea casei din str.Lesecico 26, mun.Bălți, în mod intenționat i-a aplicat cet.Buiovski Veaceslav cîteva lovituri în regiunea feții, după care ultimul a încercat să fugă, dar cet.Cearîcov Iuri l-a ajuns în scara casei menționate, unde pe palierul dintre etajele unu și doi a continuat să-i aplice multiple lovituri cu pumnii în regiunea capului, astfel cauzîndu-i părții vătămate, conform raportului de expertiză medico-legale nr.408 din 18.05.2011, leziuni corporale ușoare sub formă de plăgi contuze a buzei inferioare și regiunii supraorbitale pe stînga, hemoragii în mucoasa buzei inferioare, echimoză la ochiul stîng.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Iu.Cearîcov să fie condamnat conform învinuirii înaintate în baza art.187 alin.(2) lit.e), f) Cod penal, invocînd că instanța incorect a apreciat probele administrate pe cauză și neîntemeiat a luat în considerație declarațiile părții vătămate V.Buiovski date în cadrul cercetării judecătorești, pe cînd urmau a fi luate ca bază declarațiile date de el la urmărirea penală, unde a afirmat că a fost bătut și jefuit de către Iu.Cearîcov, care i-a sustras deschis telefonul mobil și alte bunuri materiale, cauzîndu-i un prejudiciu material considerabil în sumă de 3800 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 iunie 2012, a fost respins, ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

Instanța, menținînd sentința, a indicat că nici una din probele prezentate de acuzare nu confirmă aplicarea de către inculpat a violenței în scopul sustragerii de la partea vătămată a bunurilor materiale, fapt ce corect a determinat prima instanță de a dispune încetarea în privința inculpatului Iu.Cearîcov a procesului penal în baza art.187 alin.(2) lit.e), f) Cod penal, deoarece acțiunile lui constituie o contravenție prevăzută de art.78 Cod contravențional.

5. Împotriva deciziei menționate a declarat recurs ordinar procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, pe motiv că: instanța de apel nu a apreciat probele la justa valoare și nu a dat o apreciere obiectivă declarațiilor părții vătămate V.Buiovski date la urmărirea penală, unde direct a indicat că Iu.Cearîcov l-a jefuit, a martorului A.Mațoc, care a declarat că personal a auzit cum inculpatul cerea de la partea vătămată telefonul mobil, iar când s-a apropiat, ultimul i-a spus că inculpatul i-a luat telefonul mobil; instanța de apel urma să aprecieze critic declarațiile martorului apărării A.Butnariuc, deoarece despre prezența acestuia la conflict anterior nimeni nu a declarat; nu s-a dat apreciere declarațiilor lui Iu.Cearîcov în calitate de bănuț, unde dînsul a declarat că a luat telefonul mobil de la V.Buiovski drept recompensă morală pentru acțiunile acestuia; nu s-a dat apreciere faptului că inculpatul chiar a doua zi a vîndut telefonul, însușind și banii din portmoneu, deoarece în cazul în care inculpatul nu a acționat în scopul însușirii bunurilor neavînd acest scop, a doua zi după incident urma să restituie bunurile părții vătămate.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 11 decembrie 2012, a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, pe motiv că instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu a făcut o analiză asupra declarațiilor părții vătămate date în cadrul urmăririi penale și celor date în cadrul cercetării judecătorești, ignorînd în totalmente probele legal administrate în cadrul urmăririi penale.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Iu.Cearîcov a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.e), f) Cod penal la 4 ani închisoare, fără amendă.

În temeiul art.85 Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Bălți din 08 februarie 2010, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 3 luni închisoare, fără amendă, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

7.1. Pentru pronunțarea hotărîrii date instanța de apel a constatat că, Cearîcov Iuri, la 16 mai 2011, pe la ora 23.00, aflîndu-se în curtea casei din str.Lesecico 26, mun.Bălți, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, s-a apropiat de cet.Buiovski Veaceslav și, aplicînd violență nepericuloasă pentru viață și sănătatea acesteia, i-a aplicat cîteva lovituri în regiunea feții, iar în timp ce partea vătămată a încercat să fugă, l-a ajuns în scară, unde pe palierul dintre etajele unu și doi a continuat să-i aplice multiple lovituri cu pumnii în regiunea capului, cauzîndu-i părții vătămate conform raportului de expertiză medico-legală nr.408 din 18.05.2011, leziuni corporale ușoare, după care deschis i-a sustras un telefon mobil de model „NTS 5388i”, o husă pentru telefon și portmoneul în care se aflau bani în sumă de 300 lei și trei carduri bancare, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială considerabilă, în sumă totală de 3800 lei.

7.2. Instanța de apel, analizînd în ansamblu probele administrate în cauză, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, a ajuns la concluzia că acțiunile lui I.Cearîcov confirmă săvîrșirea de către el a infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.e), f) Cod penal, vinovăția ultimului fiind demonstrată integral prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, care au fost recercetate și verificate în ședința instanței de apel, și anume prin declarațiile:

- inculpatului Iu.Cearîcov, care fiind audiat în calitate de bănuț și învinuit, a recunoscut că i-a aplicat lovituri cet.V.Buiovski și i-a luat telefonul mobil și portmoneul cu bani ca recompensă a prejudiciului moral în legătură cu comportamentul agresiv al acestuia, iar banii din realizarea telefonului i-a cheltuit, obligîndu-se să restituie prejudiciul cauzat;

- părții vătămate V.Buiovski, care a confirmat că la intrarea în bloc s-a întîlnit cu vecinul Iu.Cearîcov, care i-a cerut să-i dea bani, dar după ce dînsul i-a refuzat, acesta a

început să-i aplice lovituri cu pumnul peste față și cu picioarele în cap, iar la solicitarea sa de a înceta nu a reacționat, continuând aplicarea loviturilor, din cauza cărora a pierdut cunoștința, iar când și-a revenit, inculpatul i-a smuls telefonul din mână, apoi a observat că îi lipsește portmoneul în care erau bani și diferite cartele bancare;

- martorului A.Moțoc, care a relatat că a auzit cum Iu.Cearîcov cerea de la V.Buinovski telefonul mobil, iar când s-a apropiat, ultimul i-a spus că inculpatul i-a luat telefonul;

- și actele cauzei: procesul-verbal de cercetare la fața locului și fișele fotografice, din care reiese că la locul unde s-au desfășurat evenimentele - str.Lesecico 26, mun.Bălți, au fost fixate urme de sânge pe scara și peretele blocului locativ; procesele-verbale de cercetare a obiectului din 18.05.2011, prin care a fost ridicat telefonul mobil de la cet.E.Sauleac, care i-a fost realizat de către Iu.Cearîcov; recipisa lui V.Buinovski din 27.05.2011, din care rezultă că i-a fost restituit telefonul mobil; procesul-verbal de examinare a obiectelor din 23.05.2011, prin care au fost cercetate hainele în care partea vătămată a fost îmbrăcată în acea seară; raportul de expertiză medico-legală nr.408 din 18.05.2011, din care rezultă că cet.V.Buinovski i-au fost cauzate vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

La fel, instanța de apel a menționat că prima instanță neîntemeiat a luat ca bază declarațiile părții vătămate V.Buinovski și a martorului A.Mațoc date în cadrul ședinței de judecată, deoarece acestea vin în contradicție cu declarațiile date de ei în cadrul urmăririi penale și cu toate probele ce dovedesc vinovăția inculpatului, aceștia avînd drept scop ca inculpatul să nu fie tras la răspundere penală, pe motiv că partea vătămată locuiește în același bloc cu inculpatul, iar martorul în cauză este rudă apropiată a acestuia. Astfel, instanța a conchis că concluzia primei instanțe, privind lipsa probelor ce ar demonstra intenția lui Iu.Cearîcov de a comite jaful și a dobîndi avutul părții vătămate prin aplicarea violenței, este eronată și vine în contradicție cu declarațiile părții vătămate date în cadrul urmăririi penale, unde acesta a explicat că Iu.Cearîcov a început să-l lovească după ce dînsul a refuzat să-i transmită bani, apoi l-a urmărit și i-a aplicat mai multe lovituri, iar folosindu-se de imposibilitatea lui de a se opune, i-a sustras telefonul și portmoneul în care se aflau bani, ceea ce și demonstrează intenția lui Iu.Cearîcov de a comite jaful.

La stabilirea măsurii și mărimii pedepsei inculpatului, instanța de apel, ținînd seama de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de circumstanțele atenuante și agravante prezente în cauză, de persoana acestuia, de starea sănătății inculpatului, care suferă de boli cronice, fiind persoană cu dizabilitate accentuată, că prejudiciul material a fost recuperat, că acesta anterior a fost condamnat, însă nu a stat pe calea corijării și a comis fapta în termenul de probă, a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea acestuia nu poate avea loc fără izolarea lui de societate, aplicîndu-i o pedeapsă echitabilă în limitele sancțiunii normei penale de care este recunoscut vinovat, sub formă de închisoare, fără amendă.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul care, invocînd prevederile art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, invocînd că în acțiunile sale lipsește latura subiectivă a infracțiunii de jaf, adică intenția lui directă cu scop de profit, îndreptată spre sustragerea deschisă a averii străine; neîntemeiat instanța și-a baza soluția pe declarațiile date de către el, partea vătămată și martor în cadrul urmăririi penale, apreciindu-le critic pe cele date în ședința de judecată în prima instanță, prin care se confirmă nevinovăția sa, considerînd că, prin acțiunile sale dînsul a comis contravenția prevăzută de art.78 alin.(1) Cod contravențional.

9. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.8) și 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazul în care nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul constată că, motivele invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul penal reține că instanța de apel, recercetînd toate probele prezentate de părți, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității probelor administrate în cauză care, analizate în ansamblu, au confirmat vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii incriminate, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția lui Iu.Cearîcov în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.e) f) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acestuia fiind justă.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere depozițiile inculpatului Iu.Cearîcov, a părții vătămate V.Buiovski, a martorului A.Moțoc date la urmărirea penală și actele cauzei: procesele-verbale de cercetare la fața locului și fișele fotografice, de cercetare a obiectelor, și anume a hainelor părții vătămate și a telefonului mobil ridicat de la cet.E.Sauleac, care i-a fost realizat de către Iu.Cearîcov, recipisa lui V.Buiovski în primirea telefonului mobil, raportul de expertiză medico-legală nr.408 din 18.05.2011, din care rezultă că părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul deciziei, iar instanța de apel și-a motivat concluzia de vinovăție a inculpatului, argumentînd motivat și detaliat din care motiv a pus la bază declarațiile acestuia, a părții vătămate și a martorului A.Moțoc date la urmărirea penală (f.d.37-44, v.2). Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția lui Iu.Cearîcov.

Colegiul penal atestă că, conform art.27 și art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie survine din prevederile art.427 Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct.1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată.

Astfel, Colegiul penal reține că instanța de apel a cercetat și verificat toate probele administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Argumentul recurentului că dînsul nu a avut intenția de a sustrage deschis bunurile părții vătămate, nu poate fi reținut, deoarece partea vătămată V.Buiovski pe parcursul

urmăririi penale a susținut consecvent că după ce dînsul a refuzat să-i dea inculpatului bani, acesta i-a cauzat vătămări corporale, sustrăgîndu-i deschis telefonul mobil și portmoneul cu bani. Temeiuri de a pune la îndoială aceste declarații nu s-au stabilit, mai mult că acestea au fost confirmate prin declarațiile martorului A.Mațoc date în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședințele de judecată, la care instanța de apel a făcut referință, precum și probele scrise, care în cumulul lor confirmă intenția directă a lui Iu.Cearîcov, manifestată prin acțiuni de violență nepericuloasă pentru viața și sănătatea părții vătămate, cu scopul însușirii bunurilor acestuia.

Ca temei de recurs este invocat și pct.12) art.427 Cod de procedură penală - faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită. Colegiul conchide că motivul la care se referă recurentul nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrii judecătorești, deoarece instanța de judecată nu a făcut o altă încadrare juridică a faptei comise de către Iu.Cearîcov decît cea în baza căreia acesta a fost pus sub învinuire.

Astfel, analizînd materialele cauzei și decizia instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea acesteia.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.61, 75-76 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, ținîndu-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpat, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Cearîcov Iuri, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2013 în propria lui cauză penală, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 octombrie 2013.

Președinte

Ion Arhiliuc

Judecători

Elena Covalenco

Tatiana Răducanu